

Още едно парче от европейската енергийна мозайка

Европейският съюз ще се приближи с още една стъпка към това да говори с един глас в областта на енергетиката, ако страните-членки споделят информация за енергийните споразумения, които сключват със страни извън ЕС, твърди депутатът Krišjānis Kariņš (ЕНП, Латвия), който отговаря за подготовката на позицията на Парламента по нов законодателен акт, регламентиращ въпроса.

ЕС внася над 60% от природния газ и над 80% от петрола, които потребява. Зависимостта от внос продължава да нараства. Русия, Норвегия и Алжир са страните, от които ЕС внася 85% от природния газ и почти 50% от суровия петрол.

Енергийните доставки са гарантирани чрез двустранни договори и до момента липсва координиран подход на европейско ниво в енергийните отношения със страни извън ЕС. Ситуацията е съвсем различна с регламентирането на вътрешния пазар, където са наложени общи правила на ЕС, за да се гарантират сигурни доставки на природен газ и електричество на приемливи цени както за бизнеса, така и за гражданите.

"Основната цел е да се гарантира, че споразуменията са в съответствие с европейското законодателство в областта на енергетиката, особено третия енергиен пакет [, който дава на външни участници достъп до контролирани от доставчиците тръбопроводи]", заяви докладчикът г-н Kariņš.

Според предложението Европейската комисия (ЕК) не само ще преглежда споразуменията, но тя ще може да участва в преговорите като наблюдател. Г-н Kariņš обясни, че Комисията ще играе роля на "правен съветник" в преговорите, предоставяйки на правителствата на страни от ЕС правна помощ как "най-добре да преговарят и пишат споразуменията".

"Целта е да се избегнат процедури за нарушения, преди още нарушенията да са направени, и да се гарантира, че дадено споразумение е в съответствие с европейското право от самото начало", заяви докладчикът. "Иронията е, че ако законодателният акт не се приеме, Комисията пак би преглеждала споразуменията, и ако види нещо, което противоречи на европейското право, би започнала процедура за нарушения. Този законодателен акт е важна част от системата, която ще позволи избягването на [правна] бъркотия."

През 2010 г., дори преди да бъде написан проектът за предложение за енергийните споразумения, Комисията изразява възражения срещу споразумение между Полша и Русия, за да гарантира, че и други компании ще имат достъп до полската част от газопровода Ямал, който е частично собственост на руския газов гигант Газпром. След намесата на Европейската комисия споразумението се привежда в съответствие с правото на ЕС.

Ако Комисията може да следи за сключваните споразумения така или иначе, защо някои страни-членки изразяват съмнения или дори се противопоставят на новия законодателен акт? "Смятам, че притесненията са относно запазването на договорите в тайна - че тайните на дадена компания ще започнат да се разпращат из Европа. От изключително значение е да не се позволява това да се случи", казва г-н Kariņš. "Моят

доклад изрично заявява, че ако правителството посочи, че определена информация е тайна, Комисията трябва да уважи това и да не разпространява информацията на други страни-членки. Това е една защитна мярка", обяснява той.

Въпреки усилията за защита на тайната на деловата дейност законодателният акт има своите критици, които гледат на него като намеса в национални въпроси и заплахата за суверенитета.

Г-н Giles Chichester (ЕКР, Обединено кралство) даде израз на тази позиция, като заяви, че предложението за законодателен акт идва от онези в Комисията, които искат да контролират всичко. "Нашите договорености в областта на енергетиката са работа само на Великобритания, не на Европейската комисия. Това е опит за контрол и намеса в нашите самостоятелни търговски интереси по нов и особено тревожен начин."

"Тук не става въпрос дали на някого му е позволено да сключва споразумение с някого друго или не. Тук става въпрос за това да се гарантира, че споразуменията, които се сключват по въпросите на енергетиката, отговарят на правото на ЕС", твърди г-н Кариж. "Европейската енергийна политика има много измерения - много различни части от мозайката. Това [предложение] е една част от нея."

Докладът за енергийните споразумения в момента се обсъжда в Комисията по промишленост, изследвания и енергетика. Гласуването в комисията е предвидено за 28 февруари.